

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

Duminica cea Mare

DUMINICA POGORĂRII DUHULUI SFÂNT ȘI A ÎNTEMEIERII BISERICII

DUMINICA A 8-A DUPĂ PAȘTI
(†) Pogorârea Sfântului Duh
(Cincizecimea sau Rusaliile)

În Crez mărturisim cu tărie credința noastră nestrămutată în Biserică și spunem ca și părinții noștri: „Cred într-una sfântă, sobornicească și apostolească Biserică”. Biserica a fost întemeiată la Cincizecime atunci când Duhul Sfânt s-a coborât peste Apostoli și din fricoși a făcut din ei martori și mărturisitori ai lui Hristos.

Cine este Duhul Sfânt?

Este a treia persoană a Sfintei Treimi, Dătătorul de viață, care încă de la Creație se purta pe deasupra apelor și germina viața. De aceea în rugăciune îi spunem Dătătorului de viață „Duhul Adevărului”. Adevărul fiind Hristos, care de la Tatăl purcede mai înainte de tot vecii.

Răsfoind Scripturile, aflăm că El este cel care a grăit prin proci, care la întruparea Domnului Hristos, Acesta S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Fecioara Maria; aflăm că a umplut pe Elisabeta de Duh Sfânt când s-a întâlnit cu Fecioara Maria; iar citind Faptele Apostolilor aflăm cum Duhul Sfânt s-a coborât în limbi ca de foc peste Apostoli la întemeierea Bisericii.

Tot din Faptele Apostolilor aflăm cum se cobora peste Apostoli și creștinii din primele veacuri, iar cel care dă cea mai frumoasă mărturie despre Duhul Sfânt este Domnul Iisus Hristos. El, în cuvântarea din Evanghelia de la Ioan, spune: Eu voi ruga pe Tatăl și alt Mângâietor vă va da vouă ca să fie cu voi în veac; Acela vă va învăța toate; căci dintr-ale mele va lua.

Înțelegem din acest cuvânt că Duhul Sfânt îl face prezent în lume pe Hristos până la sfârșitul veacurilor. De aceea, conducerea Bisericii este pnevmatică. Așa au glăsuț Părinții Bisericii la toate Sinoadele zicând: „păruț-s-a Duhului Sfânt și nouă”. (Faptele Apostolilor 15, 28) Deci cel care conduce viața Bisericii și care dă viața Bisericii este Duhul Sfânt, Mângâietorul, care de la Tatăl purcede.

Înțelegem de aici că fără Duhul lui

Dumnezeu nu există viață, iar Duhul Sfânt, când lucrează în noi, revarsă prin Biserică bunătatea lui Dumnezeu, iar aceasta o face prin Sfintele Taine. Când Duhul Sfânt lucrează în noi, aceasta se vede după faptele noastre, căci spune Sfântul Pavel: „Iar roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelungă-răbdarea, bunătatea, facerea de bine, credința, blândețea, înfrânarea, curăția”. (II Galateni 5, 22-23) Iar când nu lucrează în noi, El se depărtează de la noi și demonul se apropie și desfigurează viața noastră spirituală, căci roadele întunericului sunt: „adulter, desfrânare, necurăție, destrăbălare, închinare la idoli, fermecătorie, vrajbe, certuri, zavistii, mâni, gâlcevi, dezbinări, eresuri,

pizmuiri, ucideri, beții, chefuri” (Galateni 5, 19-21)

În această zi, când Duhul Sfânt S-a coborât peste Apostoli, Petru, cel care se lepădase și care tremura de frica iudeilor, a ținut o uimitoare cuvântare în urma căreia cuvântări s-au botezat ca la 3.000 de suflete. Deci, Duhul Sfânt naște pe om prin Botez.

Așadar, la Rusaliile Duhului lui Dumnezeu prin Cuvânt a înnoit lumea.

De atunci Duhul Sfânt continuă lucrarea sfințitoare a Bisericii, căci Tatăl lucrează totul prin Fiul în Duhul Sfânt. De aceea Biserica începe întotdeauna rugăciunea prin invocarea Duhului Sfânt: „Împărate Ceresc, Mângâietorul, Duhul Adevărului,

Care pretutindenea ești și toate le plinești, Vistierul bunătăților și Dătătorule de viață, vino și Te sălășluiește întru noi, și ne curățește pe noi de toată întinăriunea, și mântuiește,

Bunule, sufletele noastre.”

Fie ca lucrarea Duhului Sfânt să rămână neștearsă în inima noastră, iar noi să ne silim să nu întristăm niciodată Duhul Sfânt, căci orice păcat se va ierta

omului, dar celui care va greși împotriva Duhului Sfânt nu i se va ierta lui nici în veacul de acum, nici în cel ce va să fie. Amin! ❖

Părintele Dinu

SFÂNTUL IERARH LUCA, ARHIEPISCOPUL CRIMEEI, OCROTITORUL PAROHIEI ȘERBAN VODĂ

Joi, 11 iunie 2020, parohia Șerban Vodă va fi în mare sărbătoare, căci prăznuim un mare sfânt, ocrotitor al bisericii noastre: Sfântul Ierarh Luca, arhiepiscopul Crimeei. Ierarh, predicator, doctor, cercetător, profesor universitar. Trăitor în timpul celei mai tiranice stăpâniri atee, a bolșevismului din Uniunea Sovietică. Păstor martir și tămăduitor fără de arginți, a fost o lumină pentru vremea în care a trăit și un model pentru noi, într-o lume care se secularizează pe zi ce trece.

Canonizat în 1995 de Sinodul Bisericii Ortodoxe Ucrainene și în anul 2000 de Biserica Ortodoxă Rusă, va fi repede apreciat și chemat în rugăciune și de credincioșii greci. Încet, încet este cunoscut și de români, se traduc cărțile sale sau cele în care se istorisește viața și minunile sale. Părțile din sfintele sale moaște ajung și în România, iar în 2012, Sinodul Bisericii Ortodoxe Române hotărăște includerea în calendarul ortodox român a Sfântului Ierarh Luca, arhiepiscopul Crimeei, cu zi de prăznuire 11 iunie.

Moaștele Sfântului Luca al Crimeei în parohia Șerban Vodă

În București, în trei locuri ne putem închina la părțile din moaștele Sfântului Luca: Paraclisul „Sfinții Împărați Constantin și Elena” al Institutului de Endocrinologie „C. I. Parhon”, Paraclisul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” al Spitalului Clinic de Urgență Floreasca și Biserica Șerban Vodă.

Într-o zi din Postul Adormirii Maicii Domnului, 11 august 2012, moaștele Sfântului Luca au fost aduse la biserica noastră din pravoslavnică Rusie și și-au găsit, pentru o vreme, locul pe Sfânta Masă din Altar. O lună mai târziu, în ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din 28-29 septembrie 2012, acesta a hotărât includerea din anul 2013 în calendarul creștin ortodox român a pomenirii Sfântului Ierarh Luca, arhiepiscopul Crimeei, cu ziua de prăznuire 11 iunie.

La 14 octombrie 2012, după Sfânta Liturghie, au fost scoase din altar și depuse spre închinare în biserică moaștele Sfântului Ierarh Luca și icoana sa. Iar pe data de 11 iunie 2013 l-am prăznuit pentru

prima dată pe acest nou ocrotitor al bisericii Șerban Vodă.

Venit pe lume pentru a sluji lui Dumnezeu și oamenilor

Născut la 14/27 aprilie 1877 la Kerchi, în Crimeea răsăriteană, se trăgea dintr-o familie cu rădăcini princiară. Din fragedă tinerețe Valentin Voino-Iasenețki a fost atras de slujirea celor umili și nevoiași, dorind să potolească durerile și să salveze viețile celor care abia aveau bucăți zilnică de pâine. A dorit să fie învățător de țară, spre a lumina mintea lucrătorilor nefericiți ai pământului. Dar chemarea sa, aproape concomitentă, a fost către medicină și către slujirea Cuvântului lui Dumnezeu.

Ca medic, a fost un geniu și un excelent chirurg. Deși avea talent de pictor și a susținut chiar examene pentru a fi admis la Academia de Arte Frumoase din Sankt Petersburg, înainte de examenul final îi scrie mamei că el trebuie să se pună în slujba oamenilor pentru a le salva viața. Așa se face că va ajunge la Școala de Medicină de la Facultatea din Kiev, pe care o va absolvi cu note excelente. Colegii credeau că se va dedica cercetării în medicină sau va rămâne la catedră. Cu toate acestea el alege să fie doctor de țară. Studiază însă mult, învață limbi străine pentru a putea citi în original cărțile de specialitate. Își va da doctoratul în anul 1916, cu o teză privind anestezia locală, o metodă revoluționară în acea vreme în care se opera cu anestezie totală, cu cloroform, procedură de multe ori fatală

pentru pacient dacă dozele de cloroform folosite erau mai mari decât putea organismul să suporte.

Se căsătorește cu Anna Vasilevna, asistentă, pe care o cunoaște în timp ce amândoi lucrau la Crucea Roșie. Muncește enorm ca medic în spitalele de țară sau militare, având grijă și de perfecționarea sa profesională. Cercetarea medicală l-a acaparat, și aceasta doar din dorința de a găsi metode pentru salvarea cât mai multor vieți. Așa ajunge să scrie o lucrare numită „Eseu despre chirurgia infecțiilor septică”, lucrare care și azi este de mare folos medicilor. Îndată însă ce începe să lucreze la ea, un gând neobișnuit îi trece prin minte: când va termina cartea, o va semna cu nume de episcop. A fost surprins, pentru că niciodată nu s-a gândit să devină preot.

În timp familia i se mărește, soția sa născând patru copii. În anul 1917, soția sa Anna se îmbolnăvește de tuberculoză. Se vor muta în Tașkent, doctorul Valentin Voino-Iasenețki sperând că soției sale îi va prii clima de aici. Dar foamea – era încă război - lipsa unor medicamente adecvate, supărările îi vor agrava boala și în anul 1919 doctorul va trece printr-o mare dramă, căci rămâne singur prin moartea iubitei sale soții.

Hirotonia într-un preot și arhieru

Viața i se schimbă total când episcopul Inochentie al Tașkentului îi spune că Biserica are nevoie de el. I se pare firesc să accepte propunerea de a fi preot, într-un moment de mare prigoană împotriva slujii-

torilor altarului. Pentru că și sufletul lui a simțit această chemare, va fi hirotonit preot în anul 1921, iar în anul 1923, deoarece arhieriei Bisericii adevărate erau îndepărtați, deportați și uciși și era mare nevoie de ierarhi, preotul Valentin Voino-Iasenețki este tuns în monahism chiar în casa sa. Apoi, în mare taină, la 30 mai 1923 este hirotonit episcop de către alți doi arhieri. În Rusia din acea vreme se crease o Biserică așa-numită „vie”, al cărui cler era aservit noii puteri. Așadar, încă din start autoritățile îl consideră dușman al orânduirii. Din acel moment începe calvarul.

Arestările și deportările Sfântului Luca

În seara de 9 iunie 1923, la reședința sa au sosit doi agenți ai serviciilor secrete, care i-au percheziționat casa și, sub privirile speriate ale copiilor, l-au anunțat că aveau ordin să-l aresteze. „Așa au început pentru mine cei unsprezece ani de temnițe și exiluri. Cei patru copii ai mei au fost dați în grija Sofiei Sergheevna. Au fost alungați din locuința destinată medicului-șef și li s-a pus la dispoziție un spațiu mic, în care au putut încăpea doar după ce copiii au zidit o mansardă, obținând astfel încă un etaj. Pe Sofia Sergheevna nu au alungat-o de la serviciu, și din salariul ei trăiau atât ea, cât și copiii”, mărturisea Valentin mai târziu. Dureros a fost și faptul că cei patru copii ai săi – trei băieți și o fată – au crescut singuri, ani întregi departe de tatăl lor și de sprijinul material și moral al acestuia. După moartea soției doctorului, copii au fost îngrijiți de asistenta medicală Sofia Sergheevna Velețkaia. Atât timp cât Sfântul Luca a fost acasă și cât a putut să-și exercite profesia de medic, familia a fost cât de cât unită și apărută. Însă sfântul a fost lungi perioade arestat, exilat, ani întregi nemaștiind nimic familia de el.

Doar pentru faptul că era un medic excepțional și aveau nevoie de el, i s-a permis să profeseze între perioadele de temniță sau exil, chiar dacă purta în permanență rasa pe el. Emblematic este faptul că întotdeauna opera numai în prezența icoanei Maicii Domnului, iar când i-a fost interzis acest lucru, a părăsit pur și simplu spitalul. Cu toate că îi iubea enorm pe pacienții săi, care erau oameni, suflete și nu „cazuri” pentru el. Medicii care i-au fost aproape vorbesc despre faptul că îi cunoștea pe fiecare dintre pacienții săi, își amintea după mulți ani cine era fiecare, de ce a suferit, cum a decurs operația. Iar dacă se întâmpla, foarte rar ce-i drept, să-i moară după operație un bolnav, plângea și se ruga mult pentru el!

Pentru că aveau nevoie de el, era îngăduit în spitale: era episcop, iar aceasta însemna un grav afront adus autorităților

sovietice. A avut parte de suferințe cumplite: a fost despărțit de familie, închis, torturat, exilat. A cunoscut sărăcia extremă, foametea, frigul cumplit. A ajuns de două ori în ținuturi nemilos de friguroase: la Cercul Polar și în Siberia. Era cuprins de multe ori de durere pentru familia sa și de îngrijorare pentru Biserica sa. Oriunde s-ar fi aflat, se pune în slujba vindecării și salvării oamenilor și nu uita să-L aducă pe Dumnezeu în mijlocul oamenilor. Slujea, boteza, mângâia, dar mai ales predica, pentru că însăși Evanghelia fusese exilată din Rusia sovietică și era nevoie de împărtășirea ei.

Oriunde s-ar fi aflat, se îndrepta spre spitale unde își oferea experiența sa pentru tămăduirea bolnavilor. Muncea până la extenuare, operând uneori și 10 ore pe zi. Își continua cercetările medicale, scria, se ruga, unde putea slujea ca arhieru, totul într-o sărăcie cumplită, cu sănătatea din ce în ce mai zdruncinată și cu o vedere slabă, care va înainta încet, dar sigur, spre o orbire definitivă. Niciodată însă nu va uita să-i tămăduiască pe oameni. Când nu a mai văzut și nu a mai putut opera sau mai târziu când era în imposibilitatea chiar de a pune un diagnostic corect, se ruga mai mult pentru cel bolnav, făcea cruce peste locul vătămat, și iată, chiar din timpul vieții lui, a început să facă vindecări minunate!

Începutul celui de-al doilea război mondial îl găsește în exil în Siberia, la Murta Mare. Situație dramatică a războiului îl determină pe Sfântul Luca să se pună pe sine, cunoștințele sale și experiența sa la dispoziția statului, pentru îngrijirea răniților de război, urmând ca după terminarea războiului să-și reia exilul. Moscova răspunde imediat: „Profesorul să fie transferat la Krasnoiarsk”. Este numit medic-șef și coordonator al tuturor spitalelor militare din regiune, ajungând să aibă în subordine 150 de spitale militare.

Recunoașterea activității sale medicale

A fost chemat la congrese și alte întâlniri de înalt nivel academic. Când vreme i s-a îngăduit să apară în rasă și cu engolpion, va fi prezent la aceste manifestări. Când însă i se pune în vedere să poarte haine civile, va renunța să mai vină la aceste evenimente. Ca o încununare a întregii sale activități medicale și științifice, va primi în anul 1946 Premiul Stalin, ordinul I și suma de 200.000 ruble, pe care o va dona orfanilor de război. Activitatea sa ca medic și cercetător a devansat chirurgia rusă cu 50 de ani. A făcut foarte multe operații inovatoare, în special la oase, membre inferioare și superioare, organe interne, ochi, unele în condiții improprie. A făcut chiar și primul transplant de rinichi.

Arhiepiscop de Simferopol și Crimeea

În luna mai a anului 1946, arhiepiscopul Luca este transferat în Crimeea, ca arhiepiscop de Simferopol și Crimeea. Aici situația era dramatică. Sate și orașe întregi erau pustiite, sărăcia domnea peste tot. Pe de altă parte, în toată Crimeea nu exista decât o biserică. Atât regimul sovietic ateu, cât și războiul au distrus toate mănăstirile și bisericile. La sfârșitul anilor '40, datorită perseverenței și eforturilor Sfântului, funcționau deja 68!

Mica sa locuință, formată din două camere, se transformase într-o cantină pentru săraci, unde zilnic își găseau hrana între cincisprezece și douăzeci de persoane. L-a însărcinat pe secretarul său să trimită bani în fiecare lună, între treizeci și patruzeci de mandate poștale, celor nevoiași, neuitându-i pe preoții care sufereau mari lipsuri. El rămânea cel mai sărac dintre toți, purtând întotdeauna aceeași îmbrăcăminte și încălțăminte cârpită. Mânca o singură dată pe zi, cu măsură, pentru ca nu cumva să consume,

fie și puțin, din porția pe care o putea oferi altuia mai nevoiaș.

Să-l cunoaștem pe Sfântul Luca, viața și lucrările acestuia

Deși nu a urmat studii teologice, iar cărțile teologice și bisericești erau extrem de greu de procurat, inteligența sa, râvna de a cunoaște și mai ales călăuzirea Duhului Sfânt au făcut din medicul Valentin Voino-Iasenețki un adânc cunoscător al Scripturilor și al Tradiției. Era privit cu admirație ca un predicator desăvârșit, original și care știa să tâlcuiască Scriptura și învățăturile creștine pe înțelesul și folosul enoriașilor săi. Avea un cuvânt viu, pe care-l aflăm din cele aprox. 1250 de predici pe care le-a lăsat scrise în urma sa. În Rusia au fost publicate 12 volume de predici ale sale, o autobiografie și o carte „Duh, suflet și trup”, care a apărut la noi sub denumirea de „Puterea inimii”. Vă recomandăm cartea „Sfântul Arhiepiscop Luca 1877-1961, Chirurgul fără de arginți” a Arhimandritului grec Nectarie Antonopoulos, apărută la noi la Editura Egumenița. Bine documentată, ilustrând cu atenție contextul istorico-politic în care și-a trăit viața Sfântul Luca, ne vorbește despre demnitatea cu care a înțeles Sfântul Luca să-și poarte crucea și să fie exemplu pentru alții, deși nu asta și-a dorit. Arhimandritul (azi mitropolit) Nectarie Antonopoulos este cel care a mers personal în toate locurile în care a trăit, muncit și suferit Sfântul Luca. Tot el este cel care l-a făcut cunoscut și îndrăgit pe sfântul medic în Grecia. La ora actuală 30 de biserici și mănăstiri din Grecia au hramul Sfântul Luca al Crimeei. De asemenea, asociația medicilor chirurghi din Grecia îi poartă numele.

Sfârșitul iubitului arhieru

Însuflețit, dincolo de toate, a fost de iubirea de Dumnezeu și de mila pentru oameni. A trăit ca un sfânt.

La 11 iunie 1961 Sfântul Luca a murit la Simferopol, unde era arhiepiscop. Adormirea sa a provocat o mare neliniște autorităților locului. S-au cerut instrucțiuni de la Moscova. Au fost chemați în grabă copiii Sfântului și au fost anunțați că este interzisă purtarea decedatului pe jos, prin piața centrală, pentru a nu fi perturbată... circulația mașinilor! Convoiul funerar urma să se deplaseze pe drumuri lăturalnice, iar lumea să fie transportată la cimitir cu autobuzele puse la dispoziție de autorități. Totul trebuia să se încheie cât mai repede și mai discret posibil.

Însă poziția autorităților a provocat furia poporului. Pe data de 13 iunie, slujba de înmormântare a fost săvârșită cu strălucire, după cum se cuvenea. Autoritățile trimiseră deja la biserică mașina funerară și autobuzele, obligându-i pe oameni să se supună ordinelor date.

Oamenii s-au revoltat atunci, au oprit mașinile în acel loc, unii cățărându-se pe vehicule pentru ca acestea să nu pornească, iar alții aruncându-se înaintea roților autobuzelor pentru a le împiedica să se miște. Cu toții protestau, strigau și amenințau că nu se vor retrage și de data aceasta nu se vor mai supune. În cele din urmă, de frica unei generalizări a conflictului, autoritățile au cedat și nu au mai încercat să intervină.

Sfântul a fost condus de o mare de oameni la locul de veci, cu multe lacrimi, dar și cu speranța că au dobândit un rugător în Ceruri. În anul 1995 Sinodul Bisericii Ortodoxe Ucrainene l-a canonizat. Pe 17 martie 1996 moaștele sale au fost dezgropate și au fost duse în Catedrala Sfânta Treime.

Viața sa este caracterizată cel mai bine de cuvintele Mântuitorului: „În lume necazuri veți avea. Dar îndrăzniți, Eu am biruit lumea!”

Să ne rugăm lui, să-l prețuim și să-l urmăm

Azi vremurile sunt tulburi. Situația medicală, dar mai ales socială și economică din lume ne lasă să întrezărim un viitor incert, poate chiar dureros. O vreme în care vom fi puși la încercare. În care lumea, statele, Biserica, omenirea întregă vor avea parte de evenimente puțin previzibile până acum trei luni. Europa, de pildă și România, în special, trăiesc de la

sfârșitul celui de-al doilea război mondial în pace. Așadar nu suntem deloc pregătiți pentru vremuri ca acelea în care trăit Sfântul Luca al Crimeei, cu războaie locale și mondiale, cu schimbări radicale de orânduire. Puterile lumii par azi, în timpuri de criză, să-și dorească o repolarizare a autorității. Pentru noi, creștinii, există un singur răspuns pentru toate acestea: întărirea în credință și adunarea noastră în Biserică. Să luăm aminte că pentru a putea rezista în cel de-al doilea război mondial, Stalin a dat drumul vieții Bisericii și i-a lăsat pe credincioși să meargă liberi la biserică. Acest ajutor a fost esențial pentru populația înfrigurată, înfometată, în plin război. Și pe de altă parte, la noi sistemul ateu a încercat încă din anii '40 să închidă sau să limiteze orice activitate a Bisericii, iar pe oameni să-i facă mai vulnerabili, lipsiți fiind de credință.

Nu uitați că nu întâmplător au lăcrimat în această primăvară mai multe icoane. Ca noi să luăm aminte. La viața noastră, la credința noastră. Și după atâta vreme în care am fost despărțiți de Biserică, de slujbe și de Sfintele Taine, să ne întoarcem cu mai multă dragoste și râvnă la Biserică, la Dumnezeu și la sfinții săi.

Ajutor avem mulțimea de sfinți. Dintre care, Sfântul Ierarh Luca e unul foarte apropiat nouă. Cu ale cărui moaște Dumnezeu ne-a binecuvântat! ❖

Maria Buleu

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 7-14 Iunie 2020

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 7.06	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	(†) Pogorârea Sfântului Duh (Cincizecimea sau Rusaliile) - Utrenia, Sf. Liturghie Duminica a 8-a după Paști
Luni 8.06	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	(†) Sfânta Treime - Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 10.06	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Sfântul Maslu
Joi 11.06	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Sfântul Ierarh Luca, Arhiepiscopul Crimeei - Utrenia, Sfânta Liturghie
Vineri 12.06	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Vecernie, Acatist
Sâmbătă 13.06	07 ³⁰ -09 ³⁰	Sfânta Liturghie, Parastas cu pomenirea celor adormiți
Duminică 14.06	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica întâi după Rusalii - (a tuturor Sfinților) - Utrenia, Sfânta Liturghie